

שו"ת נדיר ומיוחד

ממרן עמוד ההוראה הגר"י זילברשטיין שליט"א

עבור ארגון 'אנחנו וצאצאינו' – 'בתי' – 'איגוד הסמינרים' – 'הידברות' – 'קול הלשון', ועוד

משתתפים: הרב מרדכי בלוי, הרב אליעזר יוטקובסקי, בצלאל כאהן

נכתב ונערך ע"י נכדו הרב חיים מלין שליט"א¹

השבת בכוחה לחולל פלאים ולהביא את כל הישועות!

א[ת] עת צרה היא ליעקב, הגענו אל מרן עמוד ההוראה, רבינו ר' יצחק זילברשטיין שליט"א, חבר מועצת גדולי התורה, אב"ד רמת אלחנן, וראש כולל בית דוד בחולון. לשמוע דברי חיזוק, דברי ניחומים וקבלות. נמצאים פה מארגון בתי – בנות ישראל הקדושות והטהורות, עשרות אלפים, ארגון אנחנו וצאצאינו, עשרות אלפים של ילדים ומשפחות, וגם כמובן שזה מועבר בשידור על ידי המרביץ תורה הגדול בדור – קול הלשון, נמצא פה גם ארגון הידברות, ונמצא פה גם איגוד הסמינרים בארץ ישראל, וכמובן גם רדיו קול חי שמסדר למאות אלפים, ובפרט בתקופה הזו שכולם קשובים ופתוחים עם לב שומע.

הדברים יהיו בצורה של שאלה ותשובה, לבני התורה, האברכים, הבחורים, נשות ישראל, להמון העם, ליושבי ארץ הקודש, וכמובן גם ליהודים בכל העולם כולו, מה צריך לעשות, איך צריך לעשות בעת הזאת, כבוד הרב.

מרן שליט"א: לפני שבועיים ביום הכיפורים, ביום הכי קדוש שיש לאומה היהודית, מה קראנו אז בתורה? – "אם תשיב משבת רגלך, עשות חפצך ביום קדש, וקראת לשבת עונג, לקדוש ה' מכובד, וכבדתו מעשות דרכיך, ממצוא חפצך ודבר דבר, אז תתענג על ה' והרכבתך על במתי ארץ, והאכלתיך נחלת יעקב אביך כי פי ה' דיבר". אתם שומעים רבותי, מה המסר? שבת! אתה רוצה שהקב"ה יעזור לך? אתה רוצה לחיות? שיהיה לך חיים מאושרים? אתה יודע מה הסגולה? אחת, מה היא? שבת! ומכלל הן אתה שומע לאו, אם אתה תשיב יהיה לך כל טוב, ואם לא יהיה לך מאד לא טוב. הסגולה העיקרית שיש בעולם היא השבת!

ומסביר את זה המגיד מדובנא במשל מרנין, היה מלך גדול שהיה לו שר, ולפעמים השר שמע בקול המלך ולפעמים לא כ"כ האזין לקול המלך, אבל היה לו אשה מאד חכמה, והמלך התייעץ איתה וכל דבריה היו בחכמה, ופעם אחת הגיעה האשה וראה המלך שהיא חבולה ושותת דם, שואל המלך מה קרה לך, לא רצתה להגיד, תגידי מה קרה לך, לא עונה. אמר המלך, אני מנחש שקיבלת מכות, ולא השיבה. אמר המלך זה ברור לי שקיבלת את זה מבעלך, לכן על המקום ישלחוהו לעץ התליה, הרי מזמן הייתי צריך להרוג אותו, ואני שומר אותו בגלל האשה, אבל אם האשה אומרת שהכית אותה, אז מה יש לי ממך, על עץ גבוה אתלה אותך, זה המשל של המגיד מדובנא על חיי האומה היהודית עם השבת.

השבת לפעמים צועקת, אני מאד מאד מצטער להגיד, יש היום ערים ששמו להם למטרה, להרוס את השבת, דהיינו, אני רוצה להגיד שמות ולקטרג, יש ראשי ערים שהחליטו החלטה פשוטה – אין רכבת בשבת, אנחנו נפעיל תחבורה ציבורית משלנו, נפעיל את החנויות בשבת ונפטור אותם ממס, עוד לא ראיתי כזה עת צרה, אנשים הולכים ומכים את

¹ ניתן יהיה לשמוע בהמשך הקלטה מסודרת מכל השו"ת בקו 'שיח יצחק', 04-3760582, או 072-380-9348 שלוחה 4-2.

המלכה, השבת שלנו היא מלכה, שבת מלכתא, לכה דודי לקראת כלה, והמלך – הקדוש ברוך הוא רואה שהשבת בוכה ומרוסקת, ולכן הדבר הראשון שעושה הוא שהורג את עם ישראל רחמנא ליצלן, הרי הם חיים בזכות המכה, לכן זה הכי חשוב כעת.

אני רוצה לספר לכם מה שראיתי בעיניי, כשהייתי ילד קטן בירושלים, היה איש אלוקים קדוש רבי שלמה מזויעהל זצוק"ל, הסתובבתי על יד חדרו, באו ואמרו לו רבי, היטלר ימ"ש עולה לארץ ישראל לעשות בעם היהודי מה שהוא עשה באירופה, לשחוט אותם, ועשה הסכם חתום וכתוב עם המופתי. אמר האדמו"ר מזויעהל לגבאי, למה לא אמרת לי את זה לפני קידוש? אומר לו הגבאי רבי אליהו רוט זצ"ל, מה נפקא מינה, משיב לו האדמו"ר: אם אני אומר ויכולו הרי אני שותף עם הקב"ה בעולמו, אני יכול לומר לו, שותף, אינני מרשה לך. אבל כעת שגמרתי את הקידוש... הייתי שם, וראיתי שהאדמו"ר הלך לטבול במקווה, וחוזר ואומר תגידו לכולם שהוא לא יכנס פה! עומד יהודי אחד והציל את כל האומה.

מה קרה? איך התגלגלו הדברים? האדמו"ר מזויעהל אומר אני מפרסם את האלוקים, כמו שיש מלך שיש לו מעיינות של זהב או נפט, אבל לא יודעים ממנו, אבל יש איש פרסום שמפרסם אותו ומקבל אחוזים מהמלך, ויכול לומר למלך שלא מרשה...

ולא יאומן מה שקרה שם, היטלר בא לאל-עלמין עם כל החיילים שלו, והיו מאד צמאים למים, ומצאו שם צינור חדש, ויצאו משם מים מלוחים, משום שזה היה צינור חדש, ושתו את זה וקיללו את היטלר ואת כל הפמליא שלו, ולא נכנסו לארץ ישראל! כמו שאמר האדמו"ר מזויעהל, כשאני אומר ויכולו אני נעשה שותף עם הקב"ה, על השבת! שבת היא עדות שהקב"ה ברא את השמים והארץ.

מובא בספרים, שמישהו בא לחפץ חיים ואמר לו, רבי, אשתי מקשה ללדת ואין מי שיושיע והיא בסכנה. החפץ חיים הסתכל ואמר, אין שום עיצה, רק אחת, אם מישהו יביא לי אחד שעשה משהו למען השבת אני מציל אותה, בא מישהו ואמר אני סגרתי חנות, השפעת על חנות, אמר הח"ח אתה מוסר את זה לאשה, כן, לך הביתה היא ילדה, זה שלטון ללא מצרים! לכן אנו אומרים ובטוחים, יש לנו הרי עסק עם חיות, לא עם בני אדם, נראה לי שגם אני חטאתי, שלא מספיק דיברתי והשפעת, אני כעת רוצה לחזור בתשובה, ודבר אחד להגיד לכולם, רבותי, הקב"ה נתן לנו מתנה טובה ושמה שבת, כעת אנו פונים לאומה היהודית, רוצים לרחם עלינו, להושיע אותנו, שבת!!! תשמרו את שבת המלכה הקב"ה שומר אותנו!

לקבל שבת מוקדם – מסלק את מלאך המוות

ב[כבוד הרב, יש כאן גם מארגון 'הידברות' שמקרבים רחוקים, רוצים לעשות בשבת הקרובה משהו גדול, שכל היהודי יקבלו על עצמם כמה שיותר בשמירת שבת, לעשות קידוש, אומרים בשם הרב שטיינמן זצ"ל, ששאלו אותו מה עדיף ללמד מישהו מתחיל הלכות בורר או מוקצה או קבלת שבת בביהכ"נ, אז אומרים ואיני יודע אם זה נכון, שיבוא לקבלת שבת לביהכ"נ ושם יקבל את החמימות, מה הרב יכול לומר על הרעיון הנפלא הזה, ליהודים הטובים המסורתיים הנמצאים בהידברות ובכל ארגוני חזרה בתשובה.

מין שליט"א: הדברים ששמעתם אמת ויציב. פה אצלו ברמת אלחנן, המלאך המוות כבר הופיע פה, נפטר אדם אחר שלא בעתו, עוד בן אדם נפטר, ועוד אחד, הציבור התחיל לבכות, הלכתי לרב שטיינמן, אמרתי לו אתה גדול הדור, תבוא אלינו ותרגיע את כולם, הוא הגיע ועלה לארון קודש ואמר, רבותי, אם אדם מקבל עליו שבת רבע שעה לפני הזמן, אני מבטיח לכם מלאך המוות לא ידרוס פה. למה? ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת וגו', אומר האור החיים הקדוש מה זה "לעשות" – להוסיף משהו למען השבת, זה דבר כזה שכולו פלא.

מדוע? אין עבירה שעליה נאמר שמי שעושה אותה בפרהסיא נהפך להיות גוי, אף עבירה לא, חוץ מעבודה זרה, אבל יש עוד עבירה אחת שזה שבת, המחלל שבת בפרהסיא דינו כגוי, היין שלו יין נסך, ומי שמבשל בשבילו ביום טוב עובר על בישול שלא כדין. וכך היה, כל בני הקהילה ברמת אלחנן קיבלו לקבל שבת רבע שעה מוקדם, וכך היה, מלאך המוות שכח מאיתנו.

אבל אשמים אנחנו!

ג] אני לא יודע חשבונות שמים, ואף אחד לא יודע, הרב הזכיר מקודם את יום הכיפורים, אפשר אולי לחבר את זה למה שקרה ביום כיפור בתל אביב, שיהודים באו ופגעו בקדושה של היום הקדוש הזה?

מרן שליט"א: בוודאי, רק אני לא רוצה להגיד את זה, אני רוצה להגיד שהאשמה עלי לא עליהם, אני רוצה להגיד שאני אשם, שלא הלכתי ברחובות עם רמקול להכריז על השבת. אנחנו באנו מפולניה, וגרנו אצל הדוד והדודה בתל אביב ברחוב בלפור 6 בתל אביב, כל ערב שבת נסע ברחוב אלנבי אוטו ועליו יהודי עם שופר ותקע "שבת", וכל העיר באה לראות, וראינו בימי היטלר נפלאות בתל אביב, אני לא רוצה להאשים את אף אחד, אני האשם העיקרי שלא עשיתי כמו אותו יהודי להכריז ברחובות העיר "שבת!", אני רוצה לדבר על יהודים.

ד] הדבר של יום כיפור נעשה לעיני כל ישראל שלא היה מימות עולם שלא כיבדו את יום כיפור, האם זה לא היה חציית קו אדום שלא כיבדו את שבת שבתון?

מרן שליט"א: הדבר נכון, אבל האשמה עלינו, שלא מספיק מחינו על חילולי השבת, ולא מספיק הסברנו להם כמה השבת יכולה להציל, כמו הפיוט שייסד רבינו האבן עזרא "כי אשמרה שבת קל ישמרני, אות היא לעולמי עד בינו וביני".

היחיד משפיע על כל הציבור

ה] יש איגוד הסמינרים שמקיף אלפי בנות, ובעקבות הדברים ששמעו מהרב שליט"א, הם עשו תקנה שכל בת תלמד כל יום שני הלכות שבת, והם שואלים מה אפשר להגיד דברי חיזוק בשם הרב לאותם בנות שמקבלות לעשות כן לא רק עד שתסתיים המלחמה, אלא עד שמשיח יבוא בעזרת השם?

מרן שליט"א: יש יסוד שהציבור מושפע מהיחיד, אני גר פה על גבול כביש גהה, ואני יוצא כל יום כיפור לכמה דקות ואני רוצה לראות האם יש פה אחד שנוסע, אין אחד שנוסע, רק אמבולנסים ואנשי צבא, אני עד לזה. אמר על זה החזון איש, אם אנחנו מפחדים מהשבת – זה משפיע עליהם ג"כ, אני וכל החברים שלי, ולכן ביום כיפור שיש כזה חרדה אז גם הם מושפעים מזה.

הייתי ילד קטן ובאתי לתל אביב לגור, היה אז ימי המלחמה עם הגרמנים, והיה מרכז וולולסקי, מפעלי ייצור שייצרו מיימיות לחיילים, ועבדו גם בשבת, רבה של תל אביב הגאון רבי יצחק ידידיה פרנקל זצ"ל סגר את הספר תורה והכניסו לארון קודש, וקרא לכל הקהל לצאת אחריו, באו לשם, ניגש ודופק, רצו לסלקו, ולא הסכים, וכולם באו ודפקו ומחו על כבוד השבת, ובעל הבית הזמין משטרה, הגיע קצין בריטי, ושואל את הרב פרנקל אתה יודע שזה לאנשי המלחמה, וזה פיקוח נפש. השיבו, אני יודע את זה, אבל למה לא עובדים

משמרת שניה בלילה, ויחסכו חילול שבת. והוסיף ואמר הרב פרנקל, לכל אומה יש דבר שזה היסוד שלה, אצלינו היסוד שלנו זה שבת, הקצין שמע והורה הרגע סוגרים את המפעל! והיה קידוש שם שמים עצום, וגם אז ראינו איך אדם יחיד כמו הרב פרנקל שבדיבור אחד שלו הצליח לסגור מפעל שלם שמחלל שבת!

האם ואיך לשתף את הילדים על המתרחש בימים אלו

ו[שני שאלות מעולמות החינוך בתקופה הזו, כולם יודעים על הזוועות שקרו, השאלה של הורים רבים, איך לדבר ולספר ולשתף את הילדים עם מה שקרה, מה שקורה, ומה שח"ו עלול לקרות. הרי לא כל נפש יכולה להכיל את הדברים.

יש הורים שרוצים לחדד לילדים את הרגש, שהתפילות יהיו חזקות, אנחנו צריכים תפילות של תינוקות של בית רבן, רק הם יכולים להציל אותנו, ומצד שני זה יכול לפגוע בנפש הילד, מה נכון לעשות ואיך נכון לאמהות ולאבות לנהוג?

מרן שליט"א: ראשית כל אספר לכם סיפור מיוחד, שמספר אותו רבי ישראל גרוסמן זצ"ל על הסבא שלו רבינו יצחק דוד מפוזנא זצ"ל, הוא נולד בלי כשרונות גדולים, היה לו אחים שהיו בעלי כשרונות וראשי ישיבות, והוא נולד בלי כלום, הוא רוצה להבין אבל לא הולך לו, אתם יודעים מה שהוא עשה, הוא חיכה עד שהאחרון שבבית הכנסת ילך, פתח את ארון הקודש ושם את הראש שלו בפנים, ואמר 'אבא, אני לא מבין, תרחם עלי, אני יתום, ולא מבין את הגמרא'. קולו הדהד בחלל ביהכ"נ, דמעות זלגו מעיניו של יצחק הקטן ללא הפוגה, ובכה בתוך ספרי התורה עד שנפלה עליו תרדמה עמוקה.

מרן שליט"א ממשיך לספר, וקולו משתנק בבכי: והנה בחלומו התגלה אליו דמותו המאירה של אבא האהוב שנשמתו בגנזי מרומים, ואמר לו בני יקירי אל תבכה, תנוח דעתך, שמעתי את קול בכייתך ובאתי לבשר לך כי מן היום והלאה אבוא אליך בכל לילה ואלמד אתך את השיעור שתלמד למחרת עם אחיך בישיבה... לא יאומן, ואכן למחרת הגיע לשיעור, האח שואל שאלה והוא משיב, קולח. אביו לימדו מן השמים, ומאותו יום ואילך היה מגיע האב כל לילה ללמוד עמו, כך נמשך הדבר תקופה מסויימת, לילה אחת האב לא הופיע ויצחק ציפה לשווא, בא שוב לארון הקודש ובכה בכיה נוראית, אמר לו האב אל תבכה, הגיע אחד מבין משפחתנו למעלה, אני מגיע ללוייתו, מחר אבוא אליך. עד שלאחר תקופה אמר לו האב, בני אתה בקי בכל התורה כולה, יותר לא אופיע אצלך, עליך להמשיך בדרכך לבד ולגדול תלמיד חכם, ויצא ממנו רבינו יצחק הגדול מפוזנא זצ"ל.

רואים כאן שכל ילד יהודי, אפילו בלי כשרונות, יכול להשתנות ולדעת את כל התורה כולה, וזה דבר שגם בתקופה הזו צריך לומר לילדים, דע לך ילד יקר, אם תשקיע ותלמד תוכל לדעת את כל התורה כולה, בפרט בזמנים כאלה שיש קצת רפיון בתורה, וחלק מתעניינים בחדשות המלחמה, אם תשקיע את עצמך בחדשות האמיתיות, בקושיא של הגמרא, בתירוץ של התוספות, תגדל לגדול בישראל!

רק לעודד את הילדים, ולומר להם שבזכות שמירת השבת ניצל

ז[הבעיה שהילדים בלחץ מהאזעקות וכל המלחמה, וההורים שואלים האם לחדד לילד את המצב כדי שיתפלל כהוגן, או לעודד יותר?

מרן שליט"א: רק לעודד את הילדים, ולהגיד להם בשמי, שאני מוכן להבטיח בהבטחה גמורה, שאם הוא יתחזק בענייני שבת אין לו מה לפחד. לא צריך לספר לו כלום מעבר לזה, רק דבר אחד, שהשבת מצילה. לומר לו, בני, עת צרה היא ליעקב, השבת נפגעה, אם אנחנו

כעת נשמור שבת ואתה תלמד שני הלכות כל יום, הבטיח הקב"ה אם ישמרו ישראל שני שבתות – מיד הם נגאלים!

עיקר הבית היהודי זו האשה

ח] רצינו לבקש ברכה מיוחדת לבנות הסמינרים, כולם רוצות שידוך של בעל ת"ח, אם הרב יתן לכם ברכה טובה כולם יתחילו ללמוד הלכות שבת.

מרן שליט"א: אני חייב לומר שעיקר העיקרים של הבית היהודי זה האשה, זה לא הבעל, אם הבעל יהודי והאשה נוצריה – הילד גוי, אפילו שהאב הוא הרב הראשי של כל האומה. וכן להיפך, אם האשה יהודיה והבעל גוי – הילד יהודי, עיקר הבית זה אשה, בת ישראל כוחה עצום. כמו שראינו אצל דבורה הנביאה שהצילה את כל העם, היה לה בעל בור ועם הארץ ולימדה אותו תורה. ובעזרת השם יהיה להם כל הברכות שבעולם, הבנות והאמהות זה היסוד של היהדות.

ואסיים בסיפור ששמעתי ממו"ח מרן הגרי"ש אלישיב זצוק"ל, שהיה נרגש כולו כשסיפר את זה, הסיפור הוא מאיסר הראל שהיה ראש המוסד, והוא היה יליד העיר דווינסק, ופעם אחת הנהר עלה על גדותיו ואיים להציף ולהחריב את כל העיר, הלכו לאור שמח, הגיע לשם, ואמר למים: אם אתם תעזו עוד טיפה אחת לעלות, אני גוזר עליכם שלעולם לא יהיה כאן מים, הכל יתייבש. וכולם ראו בחוש, שבאותו רגע התחיל הכל לרדת. וכל הגויים אמרו השם הוא האלוקים!

י] אז כשראינו מה זה כח התורה של גדולי ישראל, רצינו לבקש ממרן שליט"א שיש לו את כל הזכויות של הרבצת התורה והשבת כל כך הרבה שנים, יברך בברכה את כל עם ישראל.

מרן שליט"א: אני מברך את כל עם ישראל, ובפרט את החיילים בחזית, והאמהות שיקריהם נעלמו וחייהם לא חיים, והבכי שלהם הוא עד לשמים, אנחנו רוצים לבקש עליהם ועל כל קרוביהם, וכן על השבויים שאיננו יודעים מה קורה איתם, שהקב"ה יעזור לנו, שיראה את הרהורי התשובה שלנו, ויוציא את הנעדרים מאפילה לאורה, ויראה לנו נפלאות וישועות, ונראה את ישועת ה' כהרף עין.

אחינו כל בית ישראל הנתונים בצרה ובשביה, העומדים בין בים ובין ביבשה, המקום ירחם עליהם ויוציאם מצרה לרווחה ומאפילה לאורה, ומשיעבוד לגאולה, השתא בעגלא ובזמן קריב ונאמר אמן!